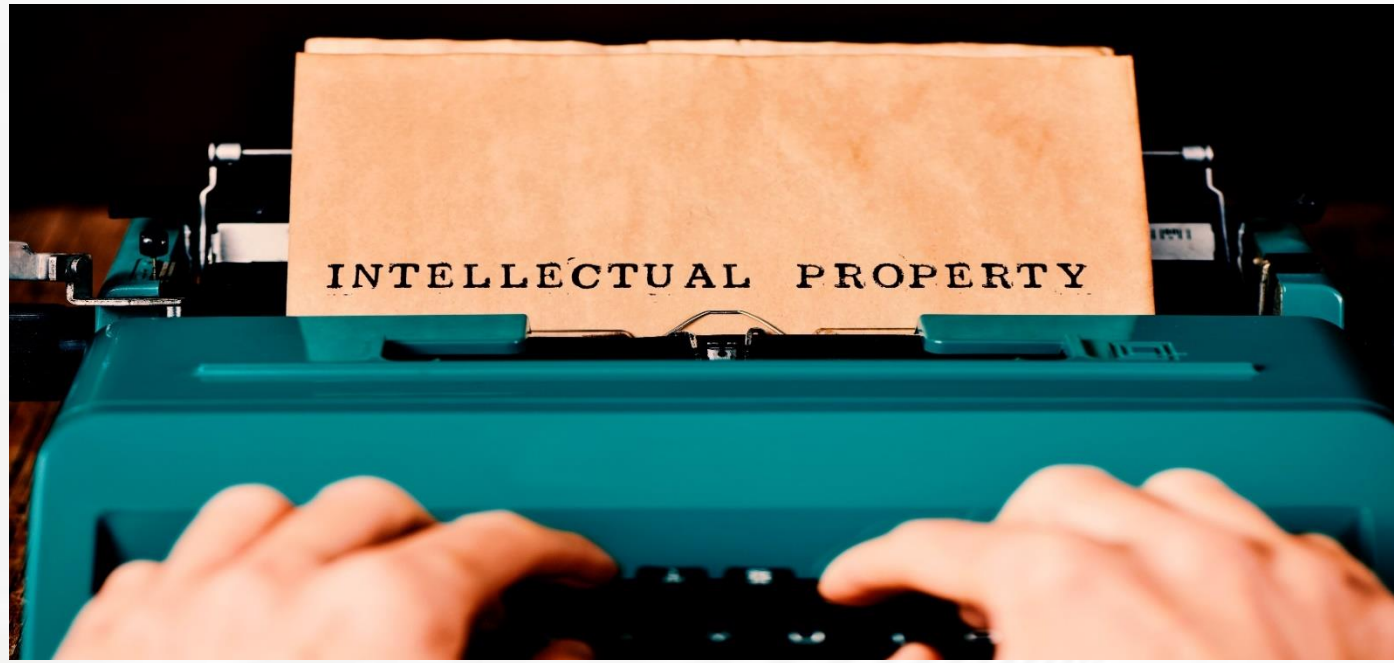

Çerçeve Programlarda Yasal Konular ve Fikri Mülkiyet

Gürsel Fırat GEDİKLİ
AB Ufuk Avrupa Programı
Yasal ve Finansal Konular Ulusal İrtibat Noktası
TÜBİTAK AB Çerçeve Programı Ulusal Koordinasyon Ofisi

14 Haziran 2022
ARGEMIP

Yasal ve Finansal Konular

Gürsel Fırat GEDİKLİ

Ulusal İrtibat Noktası

+03122981776

firat.gedikli@tubitak.gov.tr

Hüseyin Arif SAYILI

Ulusal İrtibat Noktası

+03122981647

arif.sayili@tubitak.gov.tr

Sözleşmeler

Kavramlar

Ufuk Avrupa'da fikri mülkiyet neden önemli?

Projelerde fikri mülkiyet hakları yönetimi

Fikirden Etkiye Fikri Mülkiyet

Referans belgeler

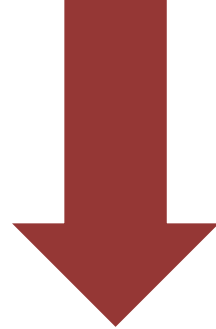
Avrupa Komisyonu

Hibe Sözleşmesi
(*Grant Agreement*)

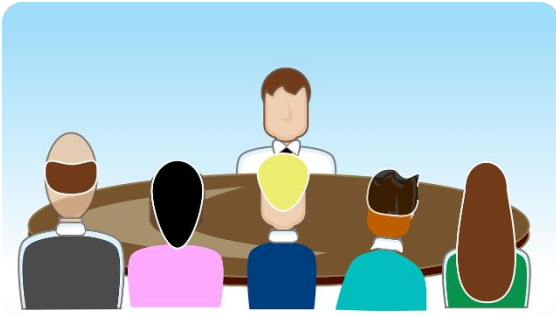

Proje Koordinatörü

Konsorsiyum Anlaşması
(*Consortium Agreement*)

Sözleşmeye Katılım Formu
(*Accession Form*)

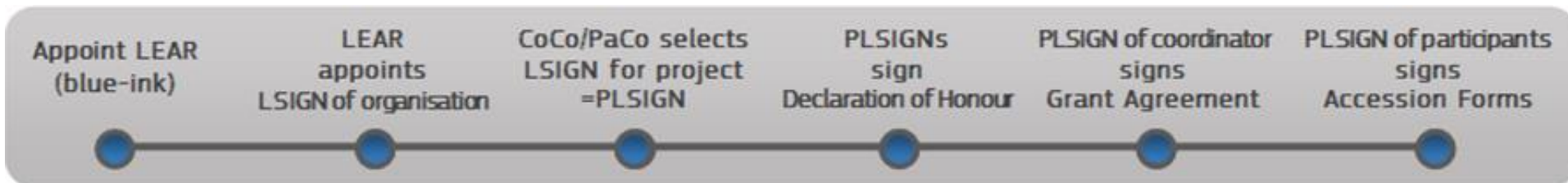
Proje Ortakları

Proje Ortakları

- Koordinatörle Komisyon yetkilisi arasında imzalandıktan sonra yürürlüğe girer, proje başlar.
- F&T portal üzerinden [çevrimiçi imza](#)
- GA yürürlüğe girdikten 30 gün içinde proje ortakları "Accession Form" imzalayarak projeye dahil olur.
- Proje sunulmasının son gününden (call deadline) itibaren 8 ay içinde imzalanması planlanmaktadır.

GÜVEN ZİNCİRİ

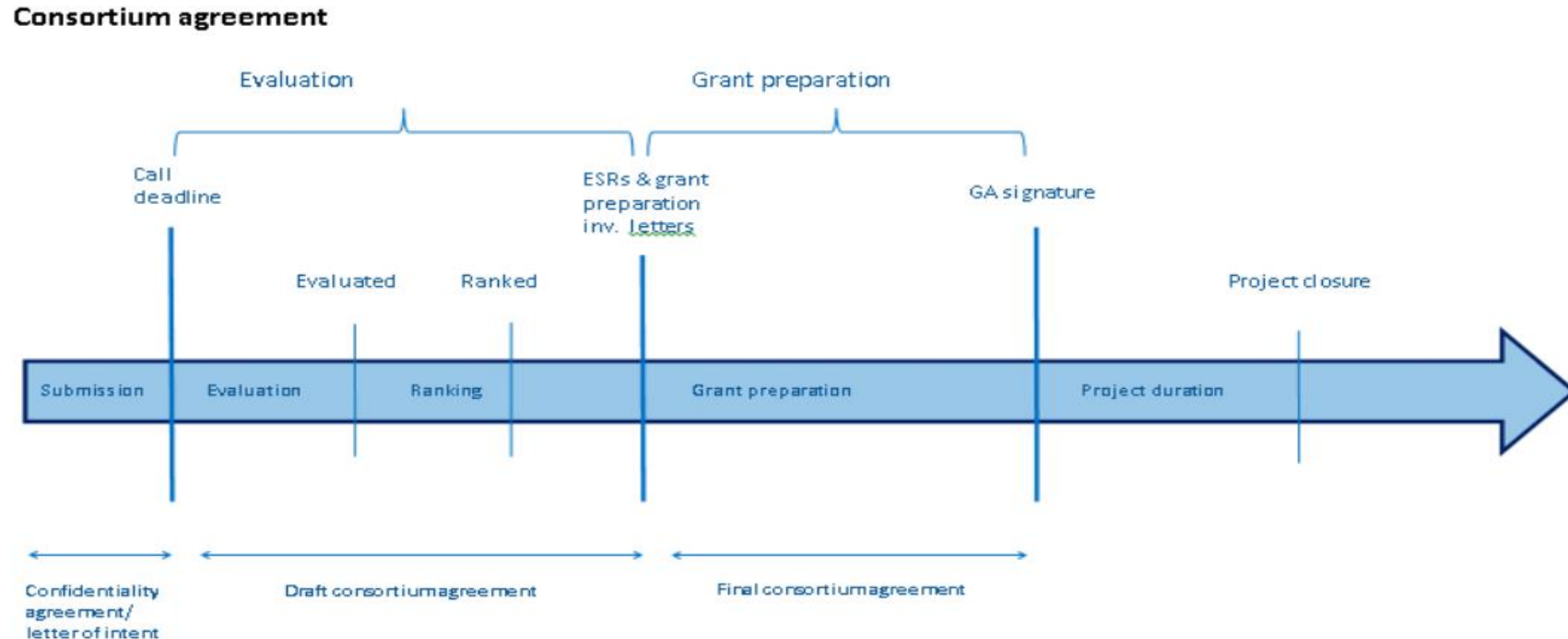
Konsorsiyum Anlaşması

- Konsorsiyum içi ilişkileri düzenler.
- Proje ortakları arasında imzalanır, EC imzalamaz.
- İmzalanması, aksi belirtilmedikçe, bir zorunluluktur.
- Hibe Sözleşmesiyle çelişmez.
- Detayları, Hibe Sözleşmesi imzalanmadan tartışılmalı ve imzalanmalıdır.

[Kılavuz](#)

Figure 1 — consortium agreement time-line diagram

Arkaplan fikri mülkiyet (*Background*)

Sonuçlar (*Results/Foreground IP*)

Kullanım/faydalanım (*Exploitation*)

Yayılım (*Dissemination*)

Erişim hakları (*Access rights*)

- **Arkaplan fikri mülkiyet**

Proje paydaşları tarafından hibe sözleşmesine katılım öncesinde halihazırda sahip olunan soyut veya somut tüm girdiler (veri, bilgi, vb.)

- **Sonuçlar**

Proje kapsamında üretilen tüm sonuçlar (telif, tasarım veya patent hakları, marka, vb.) – proje son raporunda ‘sonuçların sahipliği listesi’ sunulma yükümlülüğü!

- **Kullanım**

Sonuçların projedeki araştırma faaliyetlerinde ve ürün veya hizmetin geliştirme, yaratım ve ticarileşme faaliyetlerinde kullanımı

- **Yayılım**

Sonuçların kamunun kullanımı ve topluma etkisinin artırılması amacıyla ifşası

- **Sonuçların Mülkiyeti (Ownership of Results)**

AB ÇP genel kuralı: Sonuçlar, onu üreten(ler)e aittir.

Bir araştırma ekibi (kişiler) için (üreten(ler))i net bir şekilde belirleyecek önlemlerin alınması şiddetle tavsiye edilir. Sonucu üretenlerin farklı tüzel kişilikler olduğu durumda, 'ortak mülkiyet' söz konusu olacaktır → 'Ortak Mülkiyet Sözleşmesi', Konsorsiyum Anlaşması

- **Erişim Hakları (Access Rights)**

Projedeki araştırma ve yenilik eylemine veya sonuçların kullanımına yönelik bir ihtiyaçtan kaynaklı, her bir proje ortağı diğer ortakların arkaplan fikri mülkiyetine ve sonuçlarına erişme hakkına sahiptir.

'İhtiyaç' için ortak yorum → Konsorsiyum Anlaşması

Proje süresince ve bitimini takiben 1 yıllık süre (faydalanım ihtiyaçları sebebiyle) için verilebilir.

Bu haklar, tanınan paydaşa alt-lisanslama hakkı tanımaz!

Minimum Erişim Hakları Uygulaması

	'Background'a erişim	Sonuçlara erişim
Proje yürürken	Telifsiz	Telifsiz
Sonuçların kullanımı	Adil ve makul koşullarda	Adil ve makul koşullarda

Fikri Mülkiyet beklentileri değişir!

Alt alana (EIC Hızlandırıcısı, FTI, çok ortaklı küme projesi, vb.)

Teknoloji hazırlık seviyesine (TRL)

Proje ortakları türüne (sanayi, kamu, üniversite, vb.)

Fonlama aracına (IA, CSA, vb.)

Konsorsiyum büyüklüğüne göre değişir.

Çalışma Programı ve konu başlığındaki ilgili açıklamalar çok önemli, dikkatlice incelenmeli!

- Fikri mülkiyet ve kullanımı → Değerlendirme kriteri (Etki)
- RfP'da tanımlı «sonuçların kullanım sorumluluğu»
- Sonuçların pazara çıkışı için gerekli geliştirme sürecinde korunması önemli!
- Fikri mülkiyete erişim ve sonuçların ortak sahipliği konuları konsorsiyum içi potansiyel çatışma alanları → Proje başlamadan gerekli uzlaşma sağlanmalı!

Teknolojinin bugünkü durumunu kontrol et

Patent veritabanlarını tarama

Teknik çizimleri, vb. fikri mülkiyeti koru (telif)

Proje fikriyle ilişkili tüm bilgileri koru (Gizlilik Sözleşmesi)

3. tarafların fikri mülkiyet haklarını ihlal etmemeye dikkat et (akronim)

Hukuk biriminiz veya bu konudaki uzmanlarınızla mümkün olan en kısa sürede irtibat kurun!

- Bireysel/konsorsiyum seviyesinde, detaylı ve gerçekçi kullanım stratejileri belirle → hakem değerlendirmesi
- Yayılım, kullanım ve iletişim planı (PDEC)
 - Öngörülen sonuçlar detaylı listesi (tanım, sahiplik durumu, başvurulacak sektör, koruma önlemlerini içermeli)
 - Kamuoyuna yayılımı öngörülen tüm unsurların listesi,
 - Ar-Ge ve ticarileşmeye yönelik beklenen etki
 - Proje sunarken daha özet, fonlanınca 'deliverable'a dönüşen daha detaylı bir rapor, proje süresince güncellenmeli!

Proje teklif taslağı – Fikri mülkiyet ve etki

KEY ELEMENT OF THE IMPACT SECTION

SPECIFIC NEEDS

What are the specific needs that triggered this project?

Example 1

Most airports use process flow-oriented models based on static mathematical values limiting the optimal management of passenger flow and hampering the accurate use of the available resources to the actual demand of passengers.

Example 2

Electronic components need to get smaller and lighter to match the expectations of the end-users. At the same time there is a problem of sourcing of raw materials that has an environmental impact.

EXPECTED RESULTS

What do you expect to generate by the end of the project?

Example 1

Successful large-scale demonstrator: Trial with 3 airports of an advanced forecasting system for proactive airport passenger flow management.

Algorithmic model:

Novel algorithmic model for proactive airport passenger flow management.

Example 2

Publication of a **scientific discovery on transparent electronics**.

New product: More sustainable electronic circuits.

Three PhD students trained.

D & E & C MEASURES

What dissemination, exploitation and communication measures will you apply to the results?

Example 1

Exploitation: Patenting the algorithmic model.

Dissemination towards the scientific community and airports: Scientific publication with the results of the large-scale demonstration.

Communication towards citizens: An event in a shopping mall to show how the outcomes of the action are relevant to our everyday lives.

Example 2

Exploitation of the new product: Patenting the new product; Licencing to major electronic companies.

Dissemination towards the scientific community and industry: Participating at conferences; Developing a platform of material compositions for industry; Participation at EC project portfolios to disseminate the results as part of a group and maximise the visibility vis-à-vis companies.

TARGET GROUPS

Who will use or further up-take the results of the project? Who will benefit from the results of the project?

Example 1

9 European airports: Schiphol, Brussels airport, etc.

The European Union aviation safety agency.

Air passengers (indirect).

Example 2

End-users: consumers of electronic devices.

Major electronic companies: Samsung, Apple, etc.

Scientific community (field of transparent electronics).

İhtiyaçlar, beklenen sonuçlar ve sonuçların yayılımı, sonuçların kullanımı ve toplumla paylaşımı

Hedef kitle, çıktılar ve yaratacağı etkiye dair planlamalar

OUTCOMES

What change do you expect to see after successful dissemination and exploitation of project results to the target group(s)?

Example 1

Up-take by airports: 9 European airports adopt the advanced forecasting system demonstrated during the project.

Example 2

High use of the scientific discovery published (measured with the relative rate of citation index of project publications).

A major electronic company (Samsung or Apple) **exploits/uses the new product** in their manufacturing.

IMPACTS

What are the expected wider scientific, economic and societal effects of the project contributing to the expected impacts outlined in the respective destination in the work programme?

Example 1

Scientific: New breakthrough scientific discovery on passenger forecast modelling.

Economic: Increased airport efficiency
Size: 15% increase of maximum passenger capacity in European airports, leading to a 28% reduction in infrastructure expansion costs.

Example 2

Scientific: New breakthrough scientific discovery on transparent electronics.

Economic/Technological: A new market for touch enabled electronic devices.

Societal: Lower climate impact of electronics manufacturing (including through material sourcing and waste management).

Yeni üretilen bilginin korunması ve yönetimi için net bir stratejinin ortaya konması

Sonuçların kullanımı ve yayılımına yönelik planların proje yürürken güncel tutulması

Proje sonuçlarının kullanımını etkileyen proje dışı etkenlerin düzenli kontrolü (diğer projeler, yayınlar, patentler, pazarın durumu, rekabetçi teknolojiler, vb.)

Ortak Mülkiyet Sözleşmesi (JOA)

MGA: «ortak mülkiyet sözleşmesinde aksi kararlaştırılmadıkça her ortak sahip üçüncü taraflara basit lisans verebilir.»

Konsorsiyum Anlaşmasındaki ortak mülkiyet sahipliği ve paylaşımı hükümleri yeterli gelmezse düzenlenir.

Sahipler

Paylaşım oranları

Ticaret dışı kullanım koşulları

Ticari faydalanım koşulları

Lisanslama/alt-lisanslama kuralları

Fikri mülkiyetin korunması, kontrolü, infazı

Bağlayıcı mevzuat ve yargı makamı bilgilerini içermeli!

[Fact sheet](#)

Sonuçların korunması yükölölüğü

- Her paydaş uygun bir dönem ve bölgesel kapsamda sonuçlarını korumalı
- Paydaş korumaya karar verirken kendi dahil tüm proje paydaşlarının çıkarlarını dikkate alınmalı

Sonuçların yayılımı yükölölüğü

- Her paydaş sonuçların bilimsel camia veya daha geniş toplumun faydasına yayılımından sorumludur → Proje paydaşlarının ekonomik çıkarlarına aykırı olmayacak şekilde
- Önce koruma sonra yayılım → erken yayılım gelecekteki potansiyel ticari faydalanımı baltalayabilir
- Yayılımda projenin AB hibesi aldığına ilişkin ifade mutlaka yer almalı
- [‘Bilimsel yayınlara ve araştırma verilerine açık erişim’](#)

Sonuçların kullanımı yükölölüğü

- Her paydaş, proje bitimini takiben 4 sene içinde sonuçlardan faydalanmak için gerekli adımları atmakla sorumludur.
- Proje dışı araştırma faaliyetleri, ürün veya süreç geliştirme veya ticarileştirme, hizmet geliştirme/sağlama, standardizasyon eylemlerinde kullanma

- Satın alım (purchase) masrafları altındaki diğer mal ve hizmet alımları kaleminde geçerli masraf
- Projede gerekmesi durumunda erişim hakkı telif ödemesi geçerli masraf olabilir
- Proje sonuçlarının korunması için gerekli masraflar (danışmanlık, patent ofisi başvuru ücretleri, vb.) geçerli masraf
- Arkaplan fikri mülkiyete erişim telif masrafları geçersiz
- Sonuçların kullanımı ve yayılımı planı – PDEC hazırlık masrafları → geçersiz; proje içinde revize → geçerli sayılabilir.

FMH	Ne için?	Kayıt?
Patent	Yeni buluş	Gerekli
Faydalı Model	Yeni buluş	Gerekli ama koşullar daha az sıkı
Marka	Ayrıştırıcı işaretler	Gerekli
Endüstriyel Tasarım	Ürünün ortaya çıkması	Genellikle gerekli fakat kayıtsız tasarım hakkı edinilmesi mümkün
Telif	Yazılı, sanatsal ve bilimsel işler	Gerekli değil, bazı ülkelerde mümkün
Gizlilik	Gizli ticari bilgi/sır	Gerekli değil, iç tedbirler gerekebilir (NDAs)

AB'ye münhasır olmayan lisans tanıma

Fonlayıcı makamın talebiyle proje sonuçlarına ilişkin münhasır olmayan lisans vermek zorunluluğu

Adil ve makul koşullarda belirlenmiş kısıtlı bir süre için

Kamuyu ilgilendiren bir acil durum sebebiyle

Lisans tanınan ilgili tüzel kişiler sonuçlardan hızlıca ve kapsamlıca faydalanır

Bu hüküm proje sona erdikten sonra 4 yıla kadar uygulanabilir.

Araştırma sonuçlarının izlenmesi (TRR)

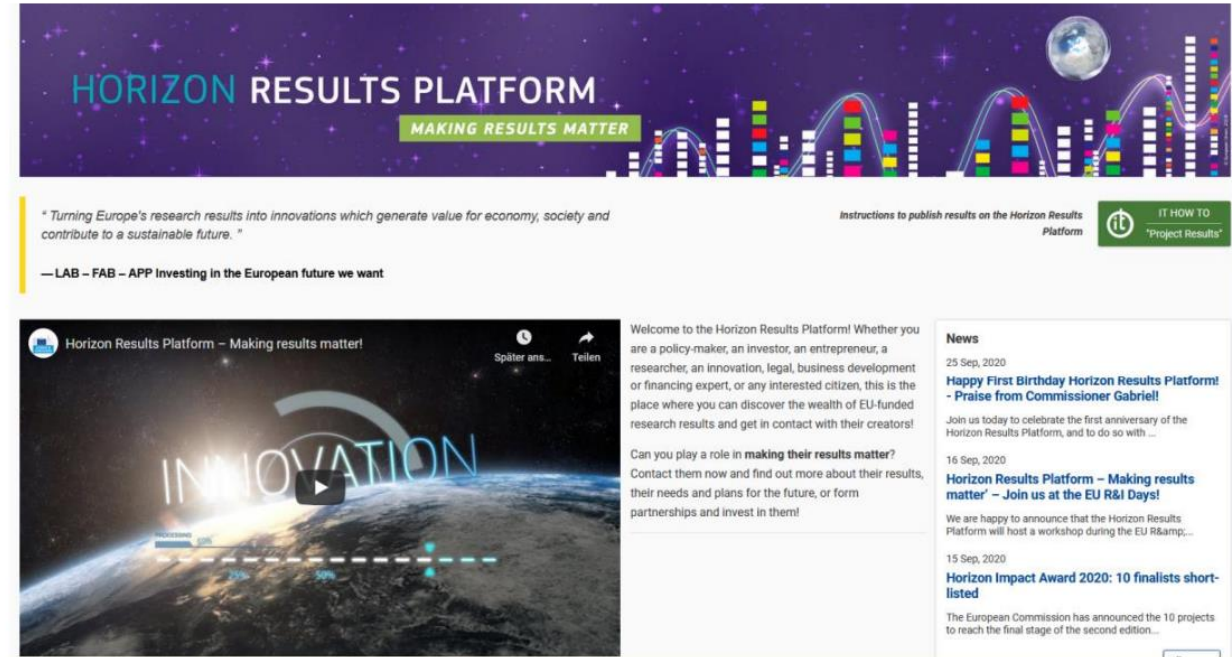
Politika yapıcılarının proje çıktılarına toplum yararına erişmelerini, çıktıları analiz etmelerini ve yaymalarını mümkün kılma amacıyla

AB toplumu lehine etki doğurucu inisiyatif

Proje sona erdikten sonra 4 yıla kadar izleme

Proje verisi toplama işlemi sadece izleme amaçlı ve kapsamında

HORIZON RESULTS PLATFORM

I. Fikir

II. Araştırma

III. Buluş

IV. Koruma

V. Geliştirme

VI. Pazara çıkış

VII. Yenilik

VIII. Etki

- Arkaplan fikri mülkiyet ve Konsorsiyum Anlaşması
- Sonuçların paylaşım planları
- Projenin bilimsel içeriğine odak

- Sonuçların kullanımı ve yayılımı ile sonuçlara erişime dair planlar
- «Korumaya ilişkin genel sorumluluk»

- «Yayıma ilişkin genel sorumluluk»
- Açık erişim
- PDEC
- İletişim – yayılım – kullanım ilişkisi

- Kullanım stratejisi, pazar araştırması (sorunlar/fırsatlar)
- Kullanım limiti (Asosiye olmayan ülkelere sonuç transferine AB karşı çıkma hakkına sahip)!!
- 'Freedom to operate research'

- İcat $\neq$ yenilik (fayda unsuru)
- Fayda $\rightarrow$ Etki

- 'Rules for Participation'
- Model Hibe Sözleşmesi
- İlgili Çalışma Programı
- Çevrimiçi Kılavuz (fikri mülkiyet kısmı henüz yayınlanmadı.)

Kaynak: [Funding & Tender Portal](#)

European IP Helpdesk

- Service initiative of the European Commission
- Addressing **current and potential beneficiaries of EU-funded projects, researchers and EU SMEs**
- Free-of-charge first-line support on intellectual property (IP)
- Hands-on IP and innovation management support
- International pool of IP experts from various thematic fields
- Unique cooperation scheme with the Enterprise Europe Network: 48 ambassadors from 28 EU countries

Training

free online and on-site sessions

Website

frequent updates from the world of IP and innovation

Helpline

confidential treatment of individual IP questions

Publications

practical IP knowledge through high-level publications

Ambassadors

local IP support throughout Europe

Events

info point at key networking events and conferences

THANK YOU

İletişim için: ncpfinance@tubitak.gov.tr